

Πέτρος καὶ Παῦλος: ἀπόστολοι καὶ μάρτυρες τῆς Εὐρώπης (Ciobotea Daniel Μητροπολίτης Μολδαβίας, Καθηγητῆς στὸ Πάν/μιο του Ἰασίου)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Οἱ Ἅγιοι Πέτρος καὶ Παῦλος -δύο διαφορετικοὶ ἄνθρωποι, τοὺς ὁποίους τοὺς κάλεσε ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς γιὰ νὰ κηρύσσουν τὸ ἴδιο χαρμόσυνο μῆνυμα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς σωτηρίας.

Πρὶν συναντήσει τὸν Χριστόν, ὁ ὁποῖος τὸν ὀνόμασε Κηφὰ (πέτρα), ὁ Ἅγιος Πέτρος λεγόταν Σίμων. Γεννήθηκε στὴ Βηθσαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας. Ὁ πατέρας του λεγόταν Ἰωνάς. Εἶχε ἀδελφὸ τὸν Ἀνδρέα, τὸν πρωτόκλητο. Ὁ Ἀνδρέας παρουσίασε τὸν Πέτρο στὸν Ἰησοῦ ἀφοῦ πρῶτα τοῦ εἶχε πεί «Εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν» (Ιω. 1,42). Ὁ Σίμων Πέτρος ἦταν ἔγγαμος καὶ ἀσχολοῦνταν μὲ τὴν ἀλιεία. Αὐτὴ ἡ ἀπασχόληση τὸν βοήθησε νὰ ἀντιμετωπίζει τὰ κύματα τῆς θαλάσσης, νὰ κοπιάζει, νὰ χαίρεται τίς ἐπιτυχίες τῆς δουλειᾶς καὶ νὰ ἀναλαμβάνει τίς ἀποτυχίες. Εἶχε δυναμικὸ χαρακτήρα, ἦταν αὐθόρμητος καὶ μὲ πολὺ ζῆλο. Μιὰ μέρα συνάντησε τὸν Ἰησοῦ ἀπὸ τὴ Ναζαρέτ, ὁ ὁποῖος τοῦ ἄλλαξε τὴ ζωὴ καὶ ἀπὸ κανονικὸ ἀλιεὶα τὸν ἔκανε «ἀλιεὶα ἀνθρώπων», δηλαδή ἀπόστολο μὲ σκοπὸ νὰ μαζεύει ἀνθρώπους γιὰ τὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, τὴν ὁποῖαν τὴν κήρυττε ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς καὶ μετὰ ὁ Ἰησοῦς, λέγοντας «Μετανοεῖτε, ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» (Μάτθ. 4,7). Τὴν ἰουδαϊκὴ πίστη -κληρονομία ἀπὸ τὴν οἰκογένειά του- τὴν καλλιέργησε στὴ συναγωγὴ, μέσα σ' ἓνα ἰουδαϊκὸ καὶ ἐλαφρὰ ἑλληνιστικὸ περιβάλλον τῆς Γαλιλαίας, ὅπου συνυπῆρχαν διαφορετικὲς φυλές. Καὶ ὅμως, ὁ Σίμων Πέτρος ὑπῆρχε ἀπλὸς ἄνθρωπος, δὲν μιλοῦσε ἑλληνικά, γι' αὐτὸ μετὰ στὴν ἀποστολὴ του εἶχε βοηθὸ τὸν μαθητὴ του, τὸν Ἰωάννη Μάρκο, ὁ ὁποῖος μετέφραζε γι' αὐτὸν ἀπὸ τὰ ἑβραϊκὰ στὰ ἑλληνικά.

Ὁ Ἅγιος Παῦλος ὀνομαζόταν στὴν ἀρχὴ Σαῦλος. Γεννήθηκε στὴ Ταρσοῦ τῆς Κιλικίας (σημερινὴ Τουρκία), στὴ διασπορά, σὰν τέκνο Ἑβραίων ἐξορισμένων ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους. Ὑπῆρξε ἄνθρωπος μὲ βαθιὰ θεολογικὴ μόρφωση τὴν ὁποῖα τὴν

ἀπέκτησε στήν Ταρσό καί στήν Ἱερουσαλήμ. Ἦταν Ρωμαῖος πολίτης, δηλαδή ἦταν ἓνας διεθνής. Μιλοῦσε ἑλληνικά, σάν μαθητῆς τοῦ διδασκάλου Γαμαλιήλ, ἑνὸς θεολόγου τοῦ Νόμου του Μωϋσῆ καί εἶχε πολὺ ζῆλο. Ἦταν σύγχρονος τοῦ Ἰησοῦ, ἀλλὰ δὲν τὸν εἶχε συναντήσῃ ὅσο ὁ Ἰησοῦς ζοῦσε στὴ γῆ. Ἀπὸ ζῆλο γιὰ τὴν ἰουδαϊκὴ παράδοση καταδίωκε τὴν καινούργια κοινότητα τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ. Ὅμως, ἐνῶ κατεδίωκε τοὺς χριστιανούς στὴ Συρία, κοντὰ στὴ Δαμασκό, συναντήθηκε μὲ τὸν Ἰησοῦ ποὺ εἶναι ζωντανὸς στοὺς οὐρανοὺς, μέσα σ' ἓνα ἀπρόσιτο φῶς, ὁ ὁποῖος τὸν ρώτησε «Σαούλ, Σαούλ, τί μὲ διώκεις;» (Πρ. 9,4). Τότε κατάλαβε ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὴ Ναζαρέτ εἶναι ζωντανὸς καί εἶναι ὁ ἀληθινὸς Μεσσίας. Τότε ἔμαθε ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ἀχωρίστως συνδεδεμένος μὲ τὴν Ἐκκλησία -τὸ Σῶμα Του. Ὁ Σαῦλος χτυποῦσε τοὺς χριστιανούς, ἀλλὰ ὁ Χριστὸς αἰθανόταν τὸν πόνο τους, ἐπειδὴ ἡ ζωὴ τους ἦταν ἡ δικιὰ Του ζωὴ καί ἡ ζωὴ Του ἦταν ἡ ζωὴ τους. Μετὰ ὁ Σαῦλος, ὁ διώκτης, ἀφοῦ προσηλυτίστηκε καί βαπτίστηκε, γίνεται ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὁ πιὸ ζηλωτῆς ἱεραπόστολος τοῦ Χριστοῦ καί τῆς Ἐκκλησίας Του.

Διαφορετικοὶ ὅσον ἀφορᾷ τὸν τρόπο γεννήσεως καί τὸν πολιτισμὸ, τὴ μὀρφωση, οἱ Ἅγιοι Πέτρος καί Παῦλος κλήθηκαν νὰ γίνουν ἀπόστολοι πάλι μὲ διαφορετικὸ τρόπο καί δέχτηκαν ἀπὸ τὸν Χριστὸ καί ἀπὸ τίς Ἐκκλησίες διαφορετικὲς ἀποστολές: ὁ Ἅγιος Πέτρος νὰ κηρύσσει τὸ Εὐαγγέλιο στοὺς Ἰουδαίους καί ὁ Ἅγιος Παῦλος στὰ ἔθνη. Ὁ Ἅγιος Πέτρος εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς 12 Ἀποστόλους, ὁ Ἅγιος Παῦλος εἶναι ὁ 13ος. Στὸ σχέδιο Του γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ κόσμου ὁ Χριστὸς προτιμᾷ κάθε ἄνθρωπο. Ὁ Ἅγιος Ἀνδρέας εἶναι ὁ πρωτόκλητος, ὁ Ἅγιος Πέτρος εἶναι ὁ πρῶτος στὶς λίστες, ὁ Ἅγιος Ἰωάννης εἶναι ὁ πιὸ ἀγαπημένος μαθητῆς, ὁ Ἅγιος Παῦλος ἂν καί ὁ τελευταῖος ποὺ κλήθηκε, γίνεται πρῶτος ἐκ πλευρᾶς τοῦ ἱεραποστολικοῦ ζήλου. Μὲ κάθε πρόσωπο καί μὲ κάθε λαό, ὁ Χριστὸς ἔχει στήν ἀγάπη Του μιὰ προτιμητέα καί μοναδικὴ σχέση, ἐπειδὴ Αὐτὸς προσφέρεται ἐντελῶς σ' ὅλους αὐτοὺς ποὺ πιστεύουν σ' Αὐτὸν καί τὸν ἀγαπᾶνε.

Τί ἔχουν κοινὸ οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι Πέτρος καί Παῦλος; Τὸ οὐσιαστικὸ καί τὴν πληρότητα, δηλαδή τὴ ζεστὴ πίστη στὸ Χριστὸ καί τὴ ζωντανὴ κοινωνία μὲ Αὐτόν. Ὁ Ἅγιος Πέτρος ὁμολόγησε τὴ θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ: «Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος» (Μάτθ. 16,16), καί ὁ Ἅγιος Παῦλος ὁμολόγησε ὅτι στὸν Χριστὸ «κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος» (Κόλ. 2,9) καί μυστικῶς, ἡ χριστιανικὴ πίστη εἶναι τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος «ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν Πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ» (Α' Τίμ. 3,16). Καί οἱ δύο Ἀπόστολοι εἶχαν μιὰ δυνατὴ ἐμπειρία τῆς μετάνοιας καί τῆς ἀλλαγῆς: ὁ Πέτρος ἀρνήθηκε τὸν Χριστὸ τρεῖς φορές, ὕστερα ἔκλαυσε πικρῶς (Λκ. 22, 62) καί ἀγάπησε τὸν Χριστὸ μέχρι τὸ μαρτυρικὸ θάνατό του, ἐνῶ ὁ Παῦλος ἐδίωκε τὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ὕστερα μετανόησε

γι' αὐτὸ σὲ ὅλη του τὴ ζωὴ καὶ ἐργάστηκε γιὰ νὰ πλένει τὸ σφάλμα του στὴν Ἐκκλησία καὶ γιὰ τὴν Ἐκκλησία, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο ἄνθρωπο.

Οἱ Ἅγιοι Πέτρος καὶ Παῦλος, ἔχουν κοινὴ καὶ τὴν δυνατὴ τους ἀγάπη γιὰ τὸν Χριστὸ καὶ τὴν Ἐκκλησία Του. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι θεμελιωμένη ἐπάνω στὴν πέτρα τῆς ὁμολογουμένης ἀπὸ τὸν Πέτρο πίστης, δηλαδὴ ἐπάνω στὴν ὁμολογία τῆς θεότητας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (Μθ. 16, 13-20). Γι' αὐτὸ ὁ Ἅγιος Πέτρος ὁ ἴδιος ὁμολογεῖ ὅτι ὄχι αὐτός, ἀλλὰ ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ ἀκρογωνιαίος λίθος ποὺ ἐνώνει, μέσα στὴν Ἐκκλησία, τοὺς Ἰουδαίους μὲ τοὺς ἄλλους λαοὺς τοῦ κόσμου: «πρὸς ὃν προσερχόμενοι, λίθον ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδεδοκιμασμένον. Παρὰ δὲ Θεῷ ἐκλεκτόν, ἔντιμον καὶ αὐτοῖ ὡς λίθοι ζῶντες οἰκοδομεῖσθε, οἶκος πνευματικός, ἱεράτευμα ἅγιον, ἀνενέγκαι πνευματικὰς θυσίας εὐπρόσδεκτους τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ... ὑμεῖς δὲ γένος ἐκλεκτόν, βασιλείον ἱεράτευμα ἅγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν, ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς οἱ ποτὲ οὐ λαός, νῦν δὲ λαὸς Θεοῦ, οἱ οὐκ ἠλεημένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες (Α' Πέ. 22, 4-5, 9-10). Γι' αὐτό, ὁ Ἅγιος Πέτρος ἀπαιτεῖ νὰ διατηρηθεῖ ἡ σωστὴ πίστη καὶ ἡ ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας, μὴ δίνοντας σημασία στὶς ψευδοπροφητεῖες: «Ἐγένετο δὲ καὶ ψευδοπροφητῆται, ἐν τῷ λαῷ ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάξουσιν αἰρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν...» (Β' Πέ. 2,1-22).

Ὁ Ἅγιος Παῦλος, δείχνοντας τὴν ἀγάπη πρὸς τὸν Χριστὸ λέει: «τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; θλιψίς ἢ στενοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα; ...πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος οὔτε ζωὴ οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἀρχαὶ οὔτε δυνάμεις οὔτε ἐνεστῶτα οὔτε μέλλοντα οὔτε ὕψωμα οὔτε βάθος οὔτε τίς κτίσις ἑτέρα δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν». Καὶ σὲ ἄλλο σημεῖο ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν Ἐκκλησία στὸ ἱεραποστολικό του ἔργο: «χωρὶς τῶν παρεκτὸς ἢ ἐπισύστασις μου ἢ καθ' ἡμέραν, ἢ μέριμνα πασῶν των ἐκκλησιῶν» (Β' Κόρ. 11, 28).

Οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι Πέτρος καὶ Παῦλος ἔχουν κοινὸ καὶ τὸ μαρτύριό τους στὴ Ρώμη, τὴν ἐποχὴ τῶν διωγμῶν τοῦ αὐτοκράτορα Νέρωνα ἐναντίον τῶν χριστιανῶν, τὸ ἔτος 67, τὸ ὁποῖο μαρτύριο γιορτάζεται στὴν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας κάθε 29 Ἰουνίου. Ἔτσι, αὐτοὶ μποροῦν νὰ ὀνομαστοῦν Ἀπόστολοι τῆς Εὐρώπης καὶ Μάρτυρες τῆς Εὐρώπης.

Τί ἀντιμετώπισαν αὐτοὶ στὴν Εὐρώπη τὴν ἐποχὴ τους;

Πρῶτον, μιὰ πολυθεϊστικὴ θρησκευτικὴ ἐιδωλολατρικὴ καὶ ἀσαφῆ, ἡ ὁποία συγχύζει τὸν Κτίστη καὶ τὴν κτίση (Ρώμ. 2,25) ἐξουδετερώνει τὴν ἐλευθερία καὶ

μειώνει την αξιοπρέπεια του ανθρώπου, πολλαπλασιάζοντας τις μορφές της πνευματικής και κοινωνικής δουλείας.

Δεύτερον, αντιμετώπισαν την αυτάρκεια και την υπερηφάνεια της έλληνορωμαϊκής φιλοσοφίας ή οποία δεν μπορούσε να δεχθεί τον Σταυρό και την Ανάσταση του Χριστού, δηλαδή την ταπεινή αγάπη του Παντοδύναμου και την Ανάσταση του σώματος, επειδή ο θάνατος κρατούσε όλο τον αρχαίο κόσμο σε μια δουλεία του πνεύματος: «και απαλλάξη τούτους, όσοι θανάτου δια παντός του ζήν ένοχοι ήσαν δουλείας» (Έβρ. 2,15). Έπομένως, ή πίστη στον Θεό, ή οποία δεν ταυτίζεται με τον φθαρτό κόσμο και νίκησε τον θάνατο, δεν αποτελούσε τίποτα άλλο παρά την έλευθερία των ανθρώπων.

Τρίτον, αυτοί αντιμετώπισαν την αυτάρκεια και την έχθρότητα της αυτοκρατορικής πολιτικής εξουσίας. Οί Άγιοι Πέτρος και Παύλος άπαιτούν στις έπιστολές τους σεβασμό στην αυτοκρατορική πολιτική εξουσία καθώς και τη διοικητική και στρατιωτική εξουσία. Έπιπλέον, τίς ονομάζουν υπηρέτες του κοινωνικού καλού και όργανο που τιμωρεί τους κακοποιούς (Α' Πέτρου 2,13-14, Ρώμ. 13,1-13). Παρ' όλα αυτά, οί ίδιοι δεν ταύτιζαν τη ρωμαϊκή αυτοκρατορία με τη Βασιλεία των ούρανών και τον αυτοκράτορα με τον Κύριο Ίησοϋ Χριστό, ό οποίος είναι αιωνίως ζωντανός. Γι' αυτό έχουν υποφέρει για τον Χριστό μέχρι τον θάνατο. Οί Άγιοι Απόστολοι Πέτρος και Παύλος είναι για μάς διδάσκαλοι της πίστεως, παραδείγματα ιεραποστόλων και πρεσβευτές για τη ζωή και την ένότητα της Έκκλησίας. Δια της ζωής, των πράξεων και των συγγραμμάτων τους, μάς διδάσκουν να αγαπάμε τον Χριστό, το Εύαγγέλιο και την Έκκλησία Του, να δουλεύουμε για τη θεραπεία και τη σωτηρία όλων των ανθρώπων χωρίς διάκριση όσον αφορά τη φυλή και το φύλο, το έθνος και την κοινωνική τάξη. Αυτοί είναι για μάς διδάσκαλοι της συμφιλίωσης, της συγχώρησης, της ένότητας και της αγιότητας. Μάς διδάσκουν να προσευχόμαστε άδιαλείπτως, να πράττουμε συνεχώς καλά έργα και να μην βασιστούμε ποτέ στον έαυτό μας, αλλά στη χάρη του Θεού του ζώντος, ό οποίος φανερώθηκε στο πρόσωπο του Ίησοϋ Χριστού. Στην όρθόδοξη είκονογραφία, οί Άγιοι Πέτρος και Παύλος, ό πρώτος και ό τελευταίος των Αποστόλων, συμβολίζουν την κοινωνία του Ίσραήλ (Πέτρος) με όλους τους λαούς του κόσμου (Παύλος). Τα κλειδιά του Αγίου Πέτρου συμβολίζουν τη μετάνοια και τη συχώρηση, την ταπεινοφροσύνη και την αγάπη που διευκολύνουν την είσοδο στη Βασιλεία του Θεού. Το σπαθί του Αγίου Παύλου συμβολίζει τη δύναμη του πνευματικού λόγου που διακρίνει μεταξύ αίρέσεως και άληθείας, έγωισμού και αγάπης, θανάτου και ζωής.

Άς ίκετεύουμε τους Αγίους Πέτρο και Παύλο, κορυφαίους των Αποστόλων, να μάς βοηθούν να είμαστε και έμείς ζηλωτές ιεραπόστολοι της σημερινής Εύρώπης,

ὅπως ὑπῆρξαν αὐτοί, ἱεραπόστολοι τῆς Εὐρώπης τῆς ἐποχῆς τους, γιὰ νὰ μποροῦμε νὰ λέμε σ' ὅλες τὶς Ἐκκλησίες τῆς Εὐρώπης: «Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε, πάλιν ἐρῶ χαίρετε» (Φιλιπ. 4,4).

Πηγή: agiazoni.gr